

Hallintosäännön uudistaminen

549/00.01.01/2022

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 397

Kuntien lakisääteisten tehtävien muutokset 2023 alkaen

Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämistä koskeva muutos on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Eduskunta hyväksyi uudistamista koskevat lait kesällä 2021 ja vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle.

Lohjan kaupungin sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää sosiaali- ja terveystalvelut, pelastustoimen palvelut sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut vuoden 2023 alusta alkaen Espoon, Hangon, Inכון, Karkkilan, Kauniaisten, Kirkkonummen, Lohjan, Raaseporin, Siuntion ja Vihdin asukkaille.

Lohjan kaupungin lakisääteiset tehtävät ja vastuut muuttuvat näin ollen vuoden 2023 alusta alkaen merkittävästi. Muutoksen myötä kaupungin vastuulla olevista lakisääteisistä tehtävistä osa siirtyy hyvinvointialueen järjestettäväksi. Kaupungille jäävät palvelut ovat pääosin kasvatus- ja koulutuspalveluita, kulttuuri-, nuoriso-, kirjasto- ja liikuntapalveluita sekä kaupunkisuunnitteluun, maankäyttöön, kaupunkitekniikkaan, vesi- ja jätevesihuoltoon, toimitiloihin sekä ympäristöpalveluihin liittyviä palveluita.

Organisaatio- ja hallintosääntömuutoksen valmistelu

Lohjan kaupunginhallitus on loppuvuodesta 2021 asettanut työryhmän valmistelemaan kaupungin organisaatioon ja hallintosääntöön tehtävää muutosta. Työryhmän tehtävänä on ollut valmistella kaupungin vastuulle jäävien palveluiden organisointi vuoden 2023 alusta alkaen. Työryhmän tehtäviin on kuulunut myös uudistaa kaupungin hallintosääntö vastaamaan tulevaa organisaatiota ja valmistella samalla hallintosääntöön muut tarpeelliset korjaukset.

Kaupungin tulevan organisaatiomallin mukaista hallintosääntöä on valmisteltu toimintavuoden aikana organisaatio- ja hallintosääntötyöryhmässä. Työryhmän työ keskittyi aluksi pitkälti organisaation uudistamiseen, jossa ei päästy etenemään alkuperäisen aikataulun mukaisesti (tavoitteena oli päätöksenteko kevään 2022 aikana). Tämä on tuonut haastetta hallintosäännön valmisteluun.

Keväällä toteutettiin henkilöstölle ja valtuustoryhmille kysely hallintosäännön muutostarpeista. Valmistelun aikana on toimialoilla käsitelty hallintosääntöluonnosta eri tasoisesti johtoryhmissä ja työpaikkakokouksissa. Hallintosääntöluonnoksesta järjestettiin henkilöstön yt-kuuleminen 8.11.2022. Henkilöstöllä on ollut ennen kuulemistilaisuutta ja kuulemistilaisuudessa mahdollisuus antaa luonnoksesta lausuntonsa. Valtuustoryhmille toteutettiin luonnoksesta loka-marraskuun vaihteessa kysely.

Organisaatio- ja hallintosääntöryhmä käsitteli saadut lausunnot ja kommentit kokouksessaan 14.11.2022.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden organisaation kokouksessaan 16.11.2022. Uusi luottamushenkilöorganisaatio tulee voimaan vaiheittain. Hallintosääntöesitykseen sisältyy sekä 1.1.-31.7. voimassa oleva luottamushenkilöorganisaatio, että 1.8.2023 voimaan astuva organisaatio. Muutosajankohdat on merkitty asianomaisiin toimielin kohtiin.

Hallintosääntöä on valmisteltu 16.11.2022 hyväksytyyn henkilöorganisaation mukaisena. Valtuusto päätti kokouksessaan 16.11.2022 henkilöorganisaation toimiala ja tulosalueen. Organisaation tulosityksikkö ja toimintotasosta tullaan päättämään erikseen myöhemmin. Hallintosääntöesitys sisältää toimivaltaa tulosityksikkö ja toimintoesihenkilöille. Toimivalta esitetään koskemaan nykyisen organisaation mukaisia tulosityksikkö ja toimintoesihenkilöitä kunnes uuden organisaation osalta tulosityksikkö ja toimintotasot sekä nimeämiset on saatu päätettyä.

Organisaatiouudistuksen yhteydessä on valmisteltu virkanimikemuutoksia, joiden kuulemis- ja päätöksentekoprosessi on kesken. Hallintosäännössä henkilöorganisaatio, toimivalta ja esittelijä määräyksissä esiintyy muutettavaksi esitettäviä virkanimikkeitä. Hallintosääntö on laadittu esitettävien uusien virkanimikkeiden mukaisena. Nimikemuutokset koskevat mm toimialajohtajia, kaupunkikehitys tulosalueen johtajaa, tietohallinto ja kehittäminen vastuualueen johtajaa sekä kasvu ja oppiminen tulosityksikköpäälliköitä ja varhaiskasvatusyksiköiden esihenkilöitä. Virkanimikemuutoksia on esitetty seuraavasti

Nykyinen	Uusi
Toimialajohtaja	
Elinvoimajohtaja	Kaupunkirakennejohtaja
Hyvinvointijohtaja	Sivistysjohtaja
Vastuualuejohtaja	
Tietohallintojohtaja	Tietohallinto- ja kehittämisjohtaja
Tulosaluejohtaja	
Maankäyttöjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Tulosityksikköpäällikkö	
Opetuspäällikkö	Perusopetusjohtaja
Varhaiskasvatuspäällikkö	Varhaiskasvatusjohtaja
Toimintoesihenkilö	
Päiväkodin johtaja	Varhaiskasvatusyksikön johtaja

Hallintosäännön 38§:n ”Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen” mukaan kaupunginhallitus päättää kaikkien virkanimikkeiden muuttamisesta. Hallintosäännön 42 §:ssä ”Palvelussuhteeseen ottaminen” on määräykset siitä, mikä viranomainen valitsee henkilöt virkoihin. Jotta hallintosäännön määräykset, jotka käsittelevät virkanimikkeitä, on mahdollista saada voimaan 1.1.2023, tulee hallintosäännön 38 §:n ja 42 §:n astua voimaan heti valtuuston päätöksen jälkeen. Näin kaupunginhallitus voi käsitellä virkanimikemuutokset ja henkilöiden nimeämiset virkoihin kokouksessaan 19.12.2022.

Hallintosääntöesityksen pohjana on Kuntaliiton laatima hallintosääntömalli. Malli poikkeaa joiltain osin sanamuodoiltaan ja rakenteeltaan nykyisin voimassa olevasta hallintosäännöstä. Mallin mukaisesti laaditussa hallintosäännössä säädeltäviä asioita esitetään nykyisestä

hallintosäännöstä poikkeavina kokonaisuuksina. Hallintosääntö on pyritty pitämään mallisäännön mukaisesti hallintoa ja päätöksentekoa säätelevänä asiakirjana, ja tarkkoja ohjeistuksia on vähennetty.

Kuntaliitto on päivittämässä hallintosääntömallia kunnille. Uusi malli on käytettävissä vuoden 2023 puolella. Tällöin on perusteltua tehdä nyt käsittelyssä olevaan hallintosääntöön tarpeelliset muutokset. Samoin voidaan todeta, että nyt käsittelyssä oleva hallintosäännön kokonaisuudistus on vielä osin kesken ja työtä on syytä siksi jatkaa vielä vuonna 23. Uusi organisaatio ja tehtävien uudelleen jakaminen tuovat myös varmuudella vielä tarpeita hallintosäännön tarkistamiseen, jolloin mallisäännön tuomat muutokset ja muut muutostarpeet voidaan valmistella samanaikaisesti vuoden 2023 puolella. Valmistelussa on lähdetty siitä, että nyt päätöksenteossa olevaa hallintosääntöä lähdetään päivittämään heti vuodenvaihteen jälkeen ja muutokset tuotaisiin valtuuston päätettäväksi siten, että tavoitteena on elokuu 2023.

Valmistelussa on lähdetty siitä, että aluedemokratia toiminta jatkuu ennallaan, eikä siihen siis esitetä muutosta. Mikäli mallia jatkossa haluttaisiin muuttaa, niin se vaatii aina valtuuston päätöksen. Hallintosääntö ei sisällä tarkkaa toimintamallin kirjausta. Lähidemokratiamalli rakennettiin kuntaliitostilanteessa ja vastasi hyvin kaupungin asukkaiden vaikuttamistarpeisiin. Toimintaympäristö on vuosien aikana muuttunut ja muuttuneet tulevaisuudessakin. Tästä syystä on nähty perustelluksi muuttaa hallintosäännön kirjausta lähidemokratiatoiminnasta siten, että päätöksenteko toiminnan organisoinnista ja periaatteista on valtuustolla erikseen.

Hallintosäännössä esitetään kokouspalkkioiden tarkistamista 10%:lla ja vaikuttamiselinten kokouspalkkioiden tarkistamista 22 eurosta 50 euroon. Lisäksi rekrytointeihin liittyvien tilaisuuksien korvauserusteita on tarkistettu.

Lisätiedot	hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom@lohja.fi
Oheismateriaali	<ul style="list-style-type: none">- Kuntaliiton hallintosääntömalli- Lohjan voimassa oleva hallintosääntö- YT-kuulemisen 8.11.2022 muistio liitteineen- Kooste valtuustoryhmien lausunnoista- Hallintosääntöluonnos, jossa vertailu voimassa olevaan hallintosääntöön
Liite 2/kh 28.11.2022 Liite 3/kh 28.11.2022	<ol style="list-style-type: none">1. Hallintosääntöluonnos 1.1.20232. Lähidemokratiatoiminta 1.1.2023
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:</p> <p>Valtuusto päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1) hyväksyä hallintosäännön liitteen 1 mukaisena;2) hyväksyä, että hallintosäännön 38§ "Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen" sekä 42§ "Palvelussuhteeseen ottaminen" astuvat voimaan heti valtuuston päätöksen jälkeen. Todeta, että vanhat virkanimikkeet ovat voimassa, kunnes mahdolliset muutokset näihin on tehty;

3) hyväksyä, että hallintosääntö astuu muilta osin voimaan 1.1.2023;

4) hyväksyä, että hallintosäännön toimivalta koskee nykyisen organisaation mukaisia tulosityksikkö ja toimintoesihenkilöitä kunnes uuden organisaation osalta tulosityksikkö ja toimintotasot sekä nimeämiset on saatu päätettyä; sekä

5) hyväksyä, että lähidemokratia toiminta jatkuu liitteessä 2 esitetyillä alueiden johtokunta ja alueiden toimikunta -mallilla.

Käsittely

Vastaesitys 1

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Hannele Maittila teki kaupunginhallituksen jäsen Päivi Alanteen kannattamana seuraavan vastaesityksen:

" Kaupunginhallitus päättää että, että lisätään § 85 Kokouskutsu kohtaan " Valtuutettu voi erikseen pyytää paperisen valtuuston kokouskutsun". §86 Esityslista kohtaa " Valtuutettu voi erikseen pyytää paperisen valtuuston esityslistan". § 87 Sähköinen kokouskutsu"Valtuutetulla on kuitenkin aina niin halutessaan oikeus saada valtuuston asiakirjat paperimuotoisina."

Vastaesitys 2

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Päivi Alanne teki kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Hannele Maittilan kannattamana seuraavan vastaesityksen:

" s.11 §14 Alueiden johtokunta toimii Lohjan lähidemokratian edistämiseksi ja asukkaiden osallisuuden lisäämiseksi. Alueiden johtokunnan jäsenet ovat Kuntalain 5. luvun tarkoittamia luottamushenkilöitä. (Kv 22.1.2020/ 9 §) Alueiden johtokunnan tehtävänä on kaupungin päätöksentekoon vaikuttaminen sekä kaupungin osa-alueiden kehittäminen. (kuntalaki 36§) Aluejohtokunnan tehtäviä ovat: 1. Antaa lausunnon kaupunkistrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin 2. Päättää kaupunginvaltuuston myöntämän toimintamäärärahan käyttösuunnitelmasta ja käytöstä 3. Päättää aloitteiden tekemisestä aluetta koskevista asioista lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle."

Vastaesitys 3

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Janne Turunen teki kaupunginhallituksen jäsen Jukka Sassin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

"5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako 26 § Kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen jaostojen tehtävät ja toimivalta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto 1. tartuntatautien ehkäisemistä koskevat lakisääteiset tehtävät, 2. hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät tehtävät, 3. ehkäisevään päihdetyöhön liittyvät tehtävät, 4. hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laadinta, 5. hyvinvointialueen kanssa tehtävään strategiseen yhteistyöhön liittyvät tehtävät. LISÄTÄÄN: 6. kotouttamiseen ja maahanmuuttoon liittyvistä palvelut (samalla tämä poistuu kaupunkikehityslautakunnan tehtävistä)."

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty 3 kannatettua vastaesitystä, joista kuitenkin ei olla yksimielisiä, joten niistä on äänestettävä.

Äänestys 1

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA;

ne, jotka kannattavat Maittilan vastaesitystä, äänestävät EI

JAA: 11 ääntä (Laura Skaffari, Jukka Sassi, Pirjo-Leena Forsström, Urpo Uotila, Matti Pajuoja, Markku Saarinen, Taina Lackman, Kaj Sundqvist, Heli Saukkola, Janne Turunen, Pekka Luoma)
EI: 2 ääntä (Hannele Maittila, Päivi Alanne)

Äänestys 2

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:
ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA;
ne, jotka kannattavat Alanteen vastaesitystä, äänestävät EI

JAA: 11 ääntä (Laura Skaffari, Jukka Sassi, Pirjo-Leena Forsström, Urpo Uotila, Matti Pajuoja, Markku Saarinen, Taina Lackman, Kaj Sundqvist, Heli Saukkola, Janne Turunen, Pekka Luoma)
EI: 2 ääntä (Hannele Maittila, Päivi Alanne)

Äänestys 3

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:
ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA;
ne, jotka kannattavat Turusen vastaesitystä, äänestävät EI

JAA: 11 ääntä (Laura Skaffari, Hannele Maittila, Pirjo-Leena Forsström, Urpo Uotila, Matti Pajuoja, Markku Saarinen, Taina Lackman, Kaj Sundqvist, Heli Saukkola, Päivi Alanne, Pekka Luoma)
EI: 2 ääntä (Janne Turunen, Jukka Sassi)

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että hallintosääntö on näin ollen tullut hyväksytyksi pohjaesityksen mukaisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

valtuuston esityslistalle

Kaupunginvaltuusto 14.12.2022 § 157

Lisätiedot

hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom@lohja.fi

Oheismateriaali

- Kuntaliiton hallintosääntömalli
- Lohjan voimassa oleva hallintosääntö
- YT-kuulemisen 8.11.2022 muistio liitteineen
- Kooste valtuustoryhmien lausunnoista
- Hallintosääntöluonnos, jossa vertailu voimassa olevaan hallintosääntöön

Liite 2/kv 14.12.2022

1. Hallintosääntö 1.1.2023

Liite 3/kv 14.12.2022

2. Lähidemokratiatoiminta 1.1.2023

Liite 4/kv 14.12.2022

Äänestysraportti äänestys 1

Liite 5/kv 14.12.2022

Äänestysraportti äänestys 2

Liite 6/kv 14.12.2022

Äänestysraportti äänestys 3

Päätösehdotus

Valtuusto päättää

1) hyväksyä hallintosäännön liitteen 1 mukaisena;

2) hyväksyä, että hallintosäännön 38§ ”Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen” sekä 42§ ”Palvelussuhteeseen ottaminen” astuvat voimaan heti valtuuston päätöksen jälkeen. Todeta, että vanhat virkanimikkeet ovat voimassa, kunnes mahdolliset muutokset näihin on tehty;

3) hyväksyä, että hallintosääntö astuu muilta osin voimaan 1.1.2023;

4) hyväksyä, että hallintosäännön toimivalta koskee nykyisen organisaation mukaisia tulosyksikkö ja toimintoesihenkilöitä kunnes uuden organisaation osalta tulosyksikkö ja toimintotasot sekä nimeämiset on saatu päätettyä; sekä

5) hyväksyä, että lähidemokratia toiminta jatkuu liitteessä 2 esitetyllä alueiden johtokunta ja alueiden toimikunta -mallilla.

Käsittely

Vastaesitys 1

Keskustelun kuluessa valtuutettu Ana Maria Gutierrez Sorainen teki valtuutettu Lotta Paakkunaisen ja varavaltuutettu Kirsi Ferinin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

”Hallintosäännön luonnoksessa esitetään luottamushenkilöiden kokouspalkkioiden korottamista 10 prosentilla. Meidän Lohjan valtuustoryhmä esittää, että korotus poistetaan hallintosäännöstä.”

Äänestys 1

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:
ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA;
ne, jotka valtuutettu Gutierrez Soraisen tekemää vastaesitystä äänestävät EI

JAA: 44 ääntä

EI: 7 ääntä

Vastaesitys 2

Keskustelun kuluessa valtuutettu Lotta Paakkunainen teki varavaltuutettu Kirsi Ferinin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

”§14 Alueiden johtokunta toimii Lohjan lähidemokratian edistämiseksi ja asukkaiden osallisuuden lisäämiseksi. Alueiden johtokunnan jäsenet ovat Kuntalain 5. luvun tarkoittamia luottamushenkilöitä. (Kv 22.1.2020/ 9 §) Alueiden johtokunnan tehtävänä on kaupungin päätöksentekoon vaikuttaminen sekä kaupungin osa-alueiden kehittäminen. (kuntalaki 36§) Alueiden johtokunnan tehtäviä ovat: 1. Antaa lausunnon kaupunkistrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin 2. Päättää kaupunginvaltuuston myöntämän toimintamäärärahan käyttösuunnitelmasta ja käytöstä 3. Päättää aloitteiden tekemisestä aluetta koskevista asioista lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle.”

Äänestys 2

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:
ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA;
ne, jotka valtuutettu Paakkunaisen tekemää vastaesitystä äänestävät EI

JAA: 35 ääntä

EI: 16 ääntä

Vastaesitys 3

Keskustelun kuluessa valtuutettu Hannele Maittila teki varavaltuutettu Kirsi Ferinin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että palautetaan § 85 Kokouskutsu kohtaan

"Valtuutettu voi erikseen pyytää paperisen valtuuston kokouskutsun". § 86 Esityslista kohtaan " Valtuutettu voi erikseen pyytää paperisen valtuuston esityslistan". § 87 Sähköinen kokouskutsu "Valtuutetulla on kuitenkin aina niin halutessaan oikeus saada valtuuston asiakirjat paperimuotoisina."

Äänestys 3

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:

ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA;

ne, jotka valtuutettu Maittilan tekemää vastaesitystä äänestävät EI

JAA: 40 ääntä

EI: 11 ääntä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja totesi, että pohjaesitys on tullut kaikilta osin kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Päätös

Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

tiedoksi johtoryhmä

viedään nähtäville lohja.fi -sivuille ja henkilöstön Intraan

Kokouksessa pidettiin tauko asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.
